

10.11.2015

ZARJA

Stran/Termin: 9

Naslov: PRAV JE, DA SMO TEČNI

Naklada: 36.000,00

Avtor: Urška Krišelj Grubar

Površina/Trajanje: 1.256,82

Rubrika/Oddaja: /

Žanr: INTERVJU

Gesla: PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ, GRUMOVA NAGRADA, VESNA SLAPAR,

Režiser Vinko
Möderndorfer
opozarja

PRAV JE,
DA SMO
TEČNI

► Za človeka, ki se je odločil, da bo pripovedoval zgodbe in reagiral na probleme sveta, nikakor ne pride v poštev, da bi se umaknil in molčal. Pobegniti ni mogoče, vedno je na koncu smrt, pravi Vinko Möderndorfer, ki smo ga obiskali na vajah v Prešernovem gledališču v Kranju. Njemu ljubem, ker noče za vsako ceno ugajati cenenu okusu občinstva. Tam je namreč tik pred premiero uprizoritev njegovega dramskega besedila Mali nočni kvartet, lani nominiranega za Grumovo nagrado. Zgodba bo stresla naše srce. Premiera bo to soboto, 14. novembra.

Tekst: **URŠKA KRIŠELJ GRUBAR**
Foto: **MATEJA JORDOVIČ POTOČNIK**

Tema darovanja organov ga preganja že dolgo. Že leta 1996 je razmišljal o njej, potem ko je bil na urgenci priča dogodku, ko so pripeljali mladega, hudo ponesrečenega motorista. Tam je izvedel, da so motoristi, ki si v nesreči hudo poškodujejo glavo, telo pa ostane celo, idealni darovalci organov. To ga je pretreslo, šokiralo in mu ni dalo miru, sploh ker je bil tudi priča trenutku, ko so prišli v bolnišnico starši ponesrečenca in kasneje njegovo dekle. Ni več mogel biti tam, gledati bolečine sorodnikov. O tem je napisal scenarij za televizijsko igro in čez nekaj let, 2003, celo radijsko igro z naslovom Srečanje. »Leta 2013 sem se ponovno lotil zgodbe o človeškem srcu. Medtem je Slovenija postala etično in moralno vprašljiva dežela, polna socialnih krivic, dežela prvorazrednih, drugorazrednih in brezrazrednih državljanov. Spremenila se je v deželo tajkunov. Slovenci so postali Slovincem najhujši sovražnik. Slovenci so s pomočjo politike okradli Slovence. Socialno brezpravje je zavladalo.« Zgodbo je tako napisal na novo.

► **Predstava, ki jo te dni intenzivno pripravljate v Prešernovem kranjskem gledališču, nosi lahkoten naslov Mali nočni kvartet.**

Naslov Mali nočni kvartet res mogoče spominja na Mozartovo Malo nočno muziko, na nekaj lahkotnega, a je vse prej kot to. Naslov je tak, ker gre za kvartet. Za težko moro dveh parov staršev, ki se popolnoma sama spopadata z največjo starševsko grozo: življenje in smrt otroka.

► **Zgodba se odvija pred našimi očmi, pravite.**

Ja, v gledališču smo dogajanje postavili v domačo kuhinjo enega od

obeh parov. Kaj hujšega se lahko zgodi staršem, kot je izguba otroka? In mi kot gledalci smo zraven. Doživljamo bolečino skupaj z njimi.

► **Zgodba se odvije v eni noči. Navajate natančne ure, celo minute.**

S tem sem želel poudariti, da je čas gledalca in igralca isti. Ni preskokov. Vse poteka zelo zelo zares in zdaj.

► **Prej sem se pogovarjala z eno od**

igralk, Yesno Slapar, ko ste končali vaje. Pohvalila je tekst, češ da je izjemen, nabit s čustvi. Zahahteven najbrž tudi, tako za igralce kot za občinstvo.

Ta igralski ansambel je vajen težkih igralskih projektov. Zanje ni nič pretežko. Vsi po vrsti imajo izjemno kreativno kondicijo. Tako da je tudi ta igra, ki je čustveno res nabita, zanje 'mala malica'. Igra zahteva iskrenost, vse mora biti zares. Tako da na vajah velikokrat zares jokamo.

► **Pa je zdaj čas za tako težke, moreče teme?**

To ni moreča tema! Nikakor! To je zgodba življenja. Življenje res ni vedno lepo. Življenje nima

Iz gledališkega lista: »Igro Mali nočni kvartet sem pisal petnajst let. Napisal sem jo v treh različicah. V petnajstih letih se je slovenska družba spreminjala. Socialno enakovredna para, kakršna sta bila v televizijski zgodbi leta 1997, sta se v radijski igri v letu 2006 spremenila v bogat in reven zakonski par. Do leta 2012 se je ta razlika še poglobila. Bogat par je dobil *tajkunske razsežnosti*, reven pa je postal tudi par *druge nacionalnosti*. S tem se je sporočilo igre razvevalo, slika in resnica o človeškem značaju in družbi pa sta zato postali še bolj ostri in neizprosni.«

srečnih koncev. Naša zgodba pa je izjemno lepa in ima tudi srečen konec. Življenje zmaga. Se nadaljuje. Naša igra je lepa, ker govori

ri o lepih rečeh: o starševstvu, o veliki ljubezni staršev, o veliki skrbi, o velikem žrtvovanju, pa

Ste se že kdaj vprašali, ali bi podarili svoje srce, če bi vaše telo doletela na primer nesreča s smrtnim izidom? Ste se vprašali, kaj bi se zgodilo z vami, če bi v vas bilo srce nekoga drugega? Ne nujno mladega motorista, mogoče sirskega begunca, ki je moral umreti, ko je iskal boljše življenje. Človeka, ki verjame v drugačnega boga, h kateremu morebiti prisegate vi.

»Danes se mi zdi nujno, da človek pove, kar misli, sicer glasnejši vz

tudi o veliki žalosti, ki jo na koncu premaga življenje. Čas je še kako primeren za zgodbe, kjer življenje, ki je, kar pogledamo okoli sebe, grozljivo, premaga smrt. In to se v naši igri zgodi. Poleg tega ima Prešernovo gledališče Kranj zelo zahtevno publiko, ki je navajena na zgodbe, ki niso zgolj zabava. V tem trenutku ima od regijskih gledališč Prešernovo gledališče gotovo zelo zahteven in najbolj kvaliteten repertoar. In to že kar nekaj sezon. Najslabše se mi zdi, kadar daje kakšno gledališče prednost repertoarju, ki streže zabavnjaškemu okusu publike. Prednost Prešernovega gledališča pa je prav v tem, da ne hlastajo za ceneno zabavo. In njihova publika očitno to ceni. Tudi z našo predstavo Mali nočni kvartet nočemo zamoriti gledalcev, ampak si želimo, da bi skupaj z nami razmišljali o zgodbi, ki se ljudem vse prevečkrat dogaja.

● **O zgodbi, ki govori o ...?**

V predstavi nastopata dva starševska para, ki sta socialno na različnih bregovih. Na eni stani nekdo, ki nima nič, in na drugi ta, ki ima vse in si domišlja, da lahko z denarjem kupi vse. To je okvir. Ne bi želel izdati preveč. V resnici nas zanima dilema dveh parov staršev. Obema se je nekaj hudega zgodilo. Na eni strani nesreča, na drugi bolezen. Zanima me volja in bolečina, s katero se borijo starši za svojega otroka. In čas, v katerem živimo, je to bolečino naredil še bolj nemogočo.

● **Na plakatu je srce, čezenj pa narisana ura.**

Srce je močan simbol. Ne gre le za mišico, ki nam daje življenje. Srce je središče čustev, duše. In srce nam meri čas. O človeku, ki je dober, pravimo, da ima dobro srce, srce je merilo etičnega in moralnega. Negativne sile si srca nikoli niso izbrale za svoj simbol. In srce je rdeče. Rdeče kot strast, kri, ljubezen. Močno nam bije v prsih, ko smo močno zaljubljeni ... Naša igra ni le pustola zgodba o problemu življenja in smrti, ampak mnogo več.

● **Lotevate se aktualnih tem, opozarjate na probleme. Slovenija je preplavljena z zgodbami o beguncih.**

Simbolika srca je nehote zelo aktualna tudi v povezavi s problematiko beguncev. Imamo srce za njih? Smo srčen narod? Znamo ceniti drugega, drugačnega? Vse to je tudi stvar srca. Sicer pa begunstvo ni nova tema. Brutalni kapitalizem je sprodu-

ciral mnogo beguncev, ki bežijo za boljšim življenjem. Slovenci smo žal, in globoko me je sram tega, zadnje čase zelo nestrpni do ljudi, ki vsakodnevno prečkajo našo predalpsko senco, in si želijo samo boljšega življenja, mnogi od njih pa *samo življenja*. Slovenci smo bili v zgodovini velikokrat begunci. Pomemben slovenski begunec je bil Primož Trubar. Slovenci smo bili begunci v veliki gospodarski krizi, bili smo politični begunci po drugi vojni in še bi se našlo. Tuji narodi so nas vedno lepo sprejeli. In zdaj smo kar pozabili na to?! Neverjetno, kako kratek je človeški spomin! In še bolj neverjetno je, kako malo je potrebno, da postane *človek človeku sebičen volk*. Nisem pričakoval tega od svojega naroda. Takšna reakcija samo dokazuje, da nismo zrel narod, da smo sebično pleme. Ne smemo pozabiti, da smo že jutri lahko tudi mi begunci. In že danes se mnogi naši ljudje, znotraj lastne države, znotraj lastnega naroda, počutijo kot begunci. Ljudje, ki so vse življenje delali in na stara leta ne morejo preživeti, mladi, ki kljub diplomam ne morejo najti službe, delavci, ki so jim politiki in njihovi tovariši pokradli tovarne in danes nimajo za kruh, za elektriko, za plin ... To so begunci našega slovenskega časa. In bojim se, da bo takšnih beguncev v prihodnosti še več. Begunstvo je v resnici naša temna prihodnost. Pomagajmo beguncem, ker s tem pomagamo sebi.

● **Vi se torej ne umikate, ne molčite in ne čakate na ugodnejše razmere.**

Naša moralna dolžnost je, da se opredelimo. Vsak glas je pomemben. Ne da se pobegniti na samotni otok. Če poveš, kar misliš, imaš vsaj čisto vest. Če pa si tiho in so drugi glasnejši od tebe, vzamejo še tvoj tihi glas za svojega. Danes se mi zdi nujno, da človek pove, izrazi svoje mnenje. Ne živimo več v časih, ko bi nas zaradi kake izjave povozil tank, ko bi nas zaradi besed spravili na Goli otok. Zato ne vem in ne razumem, česa se bojimo?! Sploh ljudje, ki se ukvarjamo z ustvarjanjem, ki smo si zadali cilj, da bomo pripovedovali zgodbe, ne moremo in ne smemo molčati! Naša dolžnost je, da smo glasni in tečni. Pripovedujmo zgodbe, ki so odraz sveta in časa! Samo tako lahko spremenimo svet, samo tako lahko spremenimo čas! ■

i vzamejo še tvoj glas za svojega. «

9.11.2015 www.revijazarja.si

Stran/Termin:

Naslov: 'Danes se mi zdi nujno, da človek pove, kar misli, sicer

Naklada:

Avtor: Urška Krišelj Grubar

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ, GRUMOVA NAGRADA, PREŠERNOVO

<http://revijazarja.si/clanek/ljudje/56407618080e7/prav-je-da-smo-tecni>

MEDIA 24 Svet24 Njena.si Ekipa24 RADIOAKTUAL VESELIJAK radioSALOMON Salomon.si

zarja

Išči po vsebinah

Zgodbe | Ljudje | Mnenja | Nasveti | Alter | PR | Arhiv

LJUDJE

Naša moralna dolžnost je, da se opredelimo

Urška Krišelj Grubar

»Danes se mi zdi nujno, da človek pove, kar misli, sicer glasnejši vzamejo še tvoj glas za svojega.«

Za človeka, ki se je odločil, da bo pripovedoval zgodbe in reagiral na probleme sveta, nikakor ne pride v poštev, da bi se umaknil in molčal. Pobegniti ni mogoče, vedno je na koncu smrt, pravi Vinko Moderdorfer, ki smo ga obiskali na vajah v Prešernovem gledališču v Kranju. Njemu ljubem, ker noče za vsako ceno ugajati cenenemu okusu občinstva. Tam je namreč tik pred premiero uprizoritev njegovega dramskega besedila Mali nočni kvartet, lani nominiranega za Grumovo nagrado. Zgodba bo stresla naše srce. Premiera bo to soboto, 14. novembra.

Tema darovanja organov ga preganja že dolgo. Že leta 1996 je razmišljal o njej, potem ko je bil na urgenci priča dogodku, ko so pripeljali mladega, hudo ponesrečenega motorista. Tam je izvedel, da so motoristi, ki si v nesreči hudo poškodujejo glavo, telo pa ostane celo, idealni darovalci organov. To ga je pretreslo, šokiralo in mu ni dalo miru, sploh ker je bil tudi priča trenutku, ko so prišli v bolnišnico starši ponesrečenca in kasneje njegovo dekle. Ni več mogel biti tam, gledati bolečine sorodnikov. O tem je napisal scenarij za televizijsko igrino in čez nekaj let, 2003, celo radijsko igrino z naslovom Srce. »Leta 2013 sem se ponovno lotil zgodbe o človeškem srcu. Medtem je Slovenija postala etično in moralno vprašljiva dežela, polna socialnih krivic, dežela prvotrednih, drugorazrednih in brezrazrednih državljanov. Spremenila se je v deželo tajkunov. Slovenci so postali Slovincem najhujši sovražnik. Slovenci so s pomočjo politike okradli Slovence. Socialno brezpravje je zavladalo.« Zgodbo je tako napisal na novo.

Značke: vinko-moderdorfer, darovalci-organov, mali-nočni-kvartet

Izhaja vsak torek

Je družinska revija, ki piše zgodbe o ljudeh in za ljudi.

zarja

© 2015 Salomon d.o.o. Vse pravice pridržane | Uredništvo | O reviji | Pogoji uporabe